

LA QUOTIDIANA

FMR Fundaziun Medias Rumantschas, Via da Masans 2, 7000 Cuiria, 081 544 89 11, redacziun@fmr.ch

Augusto Giacometti «Contemplazione»

La nova exposiziun dal Museum d'art dal Grischun a Cuiria è deditgada a l'artist Augusto Giacometti. [Pagina 2](#)

La pendiculara Pardi-Signina

La vischnanca Ilanz/Glion vegn proximamain tractar, tge che duai capitar cun la pendiculara. [Pagina 3](#)

FMR FUNDAZIUN
MEDIAS
RUMANTSCHAS

südostschweiz

ENGIADINA

La müstaila – ün vaschin sulvadi

Il proget Vaschins sulvadis va daspö l'on 2019 eir in Engiadina e la Val Müstair in tschercha da bes-chas sulvadias. Cumanzà vaiva quel illa cità da Turich cul nom «StadtWildTiere» e cul böt da render visibel las bes-chas i'l territori abità. Daspö l'on 2016 daja quel proget eir per regiuns ruralas. Pro Vaschins sulvadis as pon tuots participar e rapportar ün'observaziun d'üna bes-cha sulvadia sün üna plattafuroma da web. Implü sta minch'on suot l'insaina d'üna sort da bes-chas e'l partecipants e las partecipantas van insembel a perscrutar quella. Uschè es i Vaschins sulvadis l'on passà i in tschercha da müstailas. In gövgia passada es gnü preschantà a Zernez il proget sco tal sco eir resultas dals ultims ons. (fmr/cam) [Pagina 7](#)

SURSELVA

«La Péra ei dapli che ir cun skis»

Sur Tomasz Piotr Drwal ha benediü il niev runal. FOTO LUISA CADONAU

La sonda vargada ei il runal La Péra vegnius inauguraus. Dus onns han ils amitgs e las amitgas dil runal stuiu spitgar sin la fiasta che ha perquei survengiu il tetel «50+2». Era uonn han la plievgia e las temperaturas migeivlas periclitau las festivitads. Ei ha actualmein memia pauc neiv per saver ir cun skis a Campliun/Trun, ils organisaturs e las organisaturas levon denton buca stuschar la fiasta d'inauguraziun aunc inaga per in onn. Els han decidiu da festivar lur runal cun in program reduciu. «Il runal La Péra ei dapli che mo ir cun skis», constatescha la presidenta dil cussegl d'administraziun, *Nora Zürcher*, en siu plaid festiv. Ed aschia han ils da Trun festivaü da cumpignia lur niev runal La Péra ch'ei dapi il december 2021 en funcziun. (fmr/lu) [Pagina 4](#)

GRISCHUN CENTRAL

Collecziuno 2000 plets surmirans

Marie-Christine e *Jacques Schindler* abiteschan aint igl martgea da Turitg e possedan ena abitaziun a Lantsch, els èn sagondimorants. Chegl n'è per se navot extraordinari. Dantant – si va digl onn 2020 amprenha igl pèr tgi vo igls proxims onns an pensiu rumantsch, pi concret: els amprenhan surmiran. La raschung è tg'els vottan esser uscheia pi manevl agls indigens ed amprenher a canoscher la cultura da Surmeir. Sper en curs on-line tg'ò li dus gedas agl meis ligian els mintg'emda La Pagina da Surmeir. La gasetta jamnila regiunala è per els duple tgi angal simpla lectura ed infurmaziun davart la regiun: la gasetta è lour funtanga per plets digl mintgade tg'els registreschan an atgnas cartotecas. «Ena collecziun da 2000 plets», ò *Jacques Schindler* gio registro. La collecziun nomna el «Plets Pagina da Surmeir». (fmr/sab) [Pagina 8](#)

Servetsch d'abunents e da
distribuziun: tel. 0844 226 226
mail: abo@somedia.ch

Trer la spina ei negin'opziun

Duront ils Dis da perscrutaziun d'energia dalla fundaziun AlpEnForCe ha in podium discutau la gievgia vargada co augmentar las capacitads dalla reit per garantir il provediment futur d'electricitad. La FMR ei stada presenta.

LUISA CADONAU/FMR

La gievgia vargada, ils 25 da schaner 2024, ei ina runda da discussiun sefatschentada cun la domanda co accelerar igl access alla reit d'electricitad ellas Alps. Ils participonts dil podium ein seradunai ella sala «Peter Kaiser» dalla Claustra da Mustér. *Ciril Deplazes*, meinafatschenta dad «Energia Alpina», *Andreas Beer*, meinafatschenta dall'uniun «Smart Grid Schweiz», *Philippe Meuli*, directur da program dalla «Swissgrid AG» e *Walter Hallauer*, menader da planisaziun tier igl Inspectorat federal d'installaziuns a current ferm han dau sclariment davart las sfidas actualas dalla midada energetica. L'extensiu dal-

«Sper pintgas sfidas che san vegnir sliigiadas ei la rentabilitad il grond obstachel.»

Ciril Deplazes,
meinafatschenta «Energia Alpina»

la infrastruttura, il retardament entras proceduras giuridicas e la sceptica dalla populaziun ein entgins impediments ch'ei vegni numnai duront la discussiun al podium. «Sper pintgas sfidas che san vegnir sliigiadas ei la rentabilitad il grond obstachel», gi *Ciril Deplazes*, meinafatschenta d'Energia Alpina, davart sia sfida personala. «La sliigiun la pli sempli füss da trer la spina per in'ura», manegia *Ciril Deplazes* ironic. «Quei astga mai esser in'opziun, cun quei che las consequenzas economicas fussen gravontas», rispunda *Philippe Meuli* sin quella proposta. In provediment d'electricitad senza interrupziun resta indispensabla, tenor il participonts dil podi. [Pagina 3](#)

«Ainten mia vigliadetna ins stò repeter savens anfignen tg'igl è arcuno.»

Ma quai n'impedescha *Jacques Schindler* (63) betg d'emprenher ensemen cun sia dunna surmiran. – Pagina 8

FOTO LUISA CADONAU

Narramenta per las streglias da Glion

La sonda suentermiezdi, ils 27 da schaner, ei la narramenta sentupada a Glion al til da tscheiver. Differentas gruppaziuns han zambergiau cun gronda premura costumes, decorau cars ed ein da bellezi'aura serendi tras il marcau da Glion – sco per exempel ils «Giavels da Glion» (mira fotografia). Accumpignai da differentas musicas da tscheiver dalla Surselva han els procurau per bia plasher tier grond e pign. (fmr/lu) [Pagina 5](#)